

דבר העורך

וּבַהֲרַ צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלִיטָה וְהָיָה קִדְשׁ

דבר פלא הוא, שכעבור אלפי שנות גלות, רק בירושלים נהגים בוודאות פורים דמוקפין וקוראים את המגילה רק בט"ו, ואילו כל הערים בעולם הם בכלל השפקות, ואפילו בעיר שוש אש מסורת ודאית שהיא שושן הברכה שהייתה בזמן הנס. וככתב בפתח השולחן (ארץ ישראל פרק ג אות לג) לסתור את המנהג לקרוא

מקום קבורת מרדכי ואסתר, היידו בספר **מצבת מרדכי ואסתר** (לרבי מנחם הלוי עמוד 21) ובספר **מסע בארץ הקדם** (לרבי אפרים ניימארק עמוד פב), שהמנהג הקדום לקרוא יומיים מספק. וידוע שהעיר המדאן היתה עיר הקבורה של מלכות מדי בימיים ההם, ובספר פרס מופיע בעיר המדאן היו שבע חומות עתיקות.

ולגבי שושן הבירה, כתב הג"ד אברהם אליהו יצחקיאן שליט"א (במאמר נפלא המודפס בספר "פסקי חכם דוד שושן וברו" מעיר המדאן, נדל להשיג במערכת 'הילכתא'), שאין נכון לומר ששושן המדאן היא שושן הבירה, משוכח מכיוון ה**ראשונים**, שהעיר שושן הבירה מיוחסת לעיר ה**חוקרים** כיום 'שוש' במערב איון, שנמצא שם קבר דינאל, והעירקנים מצאו שם חורבות ארמון אחשוורוש ונמצאו תעתיקות שחוקקו עליהם שושן, ועד היום משמר נשאר עליה שוקראים לה 'שוש'. ומובן מדוע נמצא שם קבר דינאל שהוא התר, שהרי מבורר **בתרגום** (הוא בתוס' בבא בתרא דף ד. ד"ה שכל) שנהרג בשושן על ידי המלך הרשע.

ולענין מנהג קריאת המגילה בעיר שוש, אין כיום ידיעה מוסמכת, כי הקהילה היהודית שהייתה שם נכחדה לפני כ- 200 שנה, ומסיק הלכה למעשה, שהעיר שוש שנמצא שם קבר דניאל היא עיר שושן הבירה של נבוכדנצר, ושלכן שם שנמצא שם בפורים צריכה להיות ביום ט"ו בכסליו.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'פורים בבני ברק'

וַיֵּהָד וּבְנֵי בֶרֶק (יהושע יט מה)

תכנית: בגיליון הראשון בסדרה (מספר 344) התבאר דיני הפורים בערי הספיקות. הגיליון השני בסדרה (מספר 345) הכללים מתי מחשיבים את העיר כספק מוקף חומה מימות יהושע בן נון. וקרא הגיליון הנוכחי (מספר 346) מה הדין של העיר בני ברק לגבי דיני הפורים, שהרי פשוט וברור שעיקר הפורים בבני ברק הוא ב"ד, והשאלה אם צריכים לקרוא את המגילה ושאר המצוות גם בט"ו, מחמת שהיא סמוכה ליפו שהיא ספק מוקפת חומה מימות יהושע בן נון.

נפסק בשו"ע (סימן תרפח סעיף ב) לגבי כפרים הנראים עם הכרכים, אפילו אם אינם סמוכים לעיר כגון שהם בהר, או שרק נראים ואינם סמוכים. דינים לגבי פוסקים צדין הכרכים עצמם. ולדעת המהשאת משה והברכי יוסף הובא בביתאור הלה. למרות שבכרך המסופק צריך לקרוא מספק גם ב"ד וגם בט"ו, מכל מקום הכפרים הסמוכים למקומות המסופקים צריכים לקרוא רק ב"ד. ונחלק עליו החזון איש (סימן קנ"ג ס"ק ג) שגם הכפרים צריכים לקרוא בשני הימים מספק, ואין הבדל בין סמוך ונראה למקום מסופק, לבין הכרך המסופק עצמו.

1. הוראת החזו"א להחמיר

סמוכה ליפו: לפי הביאור הלכה יוצא, שבבני ברק שהיא סמוכה ליפו צריך לקרוא רק ב"ד, מכיון שיפו עצמה היא ספק, ואילו למעט החזון אשר צריך לקרוא בבני ברק מספק בשני הימים. ומביא הגר"ח **קנייבסקי שליט"א** בשם החזון איש, אחרות בביתו עמוד קסה) שבני ברק אחרי שהתחברה ליפו, צריך לקרוא מספר בשני הימים גם לשיטת הברכי יוסף, כי נחשבות ספקי אחת וכל סמוכה לכרך.

מאיךך לדעת **השלמי תודה** (פורים עמוד שנה) יש להוכיח מלשון הברכי יוסף שגם באופן שהכפר התחבר

מזכר

א"י: שריה דבליצקי	התאריך: 24.11.06
מאת: אלי אורנצקי	תקופת: תש"ס
הנושא: רחוב כביש מנחם ביילון	
לבקשת מר אורי פרלמן מדגנו את רחוב פרודורז בביש האילון	
הרחוב המינימלי היום כ" 90 מ' כאשר באוויר מתלפס הוא מגיע	
לכדי 120 מ' יותר.	
א. אורנצקי	

גשרים מעל נתיבי איילון

גוש דן - רצף ערים

לכאורה אפשר לחבר את בני ברק עם יפו באופן כזה.

ונחלקו בכך הפוסקים, לדעת הגר"ש דבליצקי זצ"ל אינו נחשב חיבור לענין פורים, ומאידך לדעת הגר"י ברטלר זצ"ל (מובא במבוא ששרים על זרעים עמוד שפג), וספר קרית אריאל (עמוד שט) הקשת של בני ברק נחשב חיבור גם לענין פורים. והאריה הגר"ש דבליצקי עוד, בנושא האם ניתן לחבר את יפו ובני ברק, על ידי שמרעם את שתי הערים ונוגעים הירבועים אחד בשני.

3. עיר הנראית לכרך

מבואר במשנ"ב (סימן תרפח ס"ק 1) שאם רואים מהעיר את הכרך, מוכח מדברי השו"ע שאפילו אם יש מרחק של יותר ממיל דינה ככרך, ויש סוברים שגם כנראה, אם הוא רחוק יותר ממיל הוא לא נחשב כחלק מהכרך. והוכיח השער הציון (ס"ק 2) שרוב הראשונים סוברים לדעת השו"ע שנחשב ככרך. אך הביא בשער הציון (ס"ק ה) בשם הר"ן והריטב"א והמאירי שיש אומרים דוקא כשהעיר משתפת עם הכרך בעסקים שלה, מחשיבים אותה כמו הכרך מחמת שהיא רואה אותו, אפילו רחוק יותר ממיל.

לפי דברים אלו, צידד הגר"ש דבליצקי זצ"ל שאולי משום כך בני ברק לא חייבת לקרוא בט"ו, מצד שאינה נחשבת 'נראה', שהרי היא לא משתפת עימה בעסקיה. ומטעם נוסף, שהרי נחלקו הפוסקים האם צריך שכל הכפר יראה את הכרך, או שמספיק מקצת מהכפר, ויש דעות שכל הכפר צריך לראות את הכרך. ועוד הוכיח מכמה מקומות, שצריך שיראו את הכרך בראיה ברורה ולא עמומה, ולאחר בדיקה הוא קבע שרואים מיפו את בני ברק רק בראיה עמומה.

4. תל ג'רישה ברמת גן

ולגבי תל ג'רישה - גבעת נפוליאון, שנמצא בחלקו הדרומי של פארק הירקון בסמוך לשכונות הצפוניות של רמת גן, ויש רצף בתים עד בני ברק, וההפרדה היא רק בכביש ז'בוטינסקי שרחבו 45 מטר שהם יותר משבעים אמה ופחות ממאה אמה, ויש אומרים ואחת אמה, כתב באגרת הזאת שבספרי הארכיאולוגיה וההיסטוריה יש הוכחות ברורות לשירידי ישוב מבוצר שהיה שם. אך לגבי זהותו של כרך זה, יש הטוענים שהוא גת רמון המוזכרת בדברי הנביא (יהושע פרק יט פסוק מה), אך מקשה על כך, שאם כן הרי גת רמון היא מערי הלויים שנתנו להם שבט דן, וידוע שכל ערי הלויים לא היו מוקפות חומה, כמבואר ברמב"ם ובמשנה למלך (הלכות רוצח פרק ח' הלכה ח'), אך הוא סובר שזו השערה בעלמא שהיה עיר מקלט.

במשך הוא מביא את מחלוקת הפוסקים, לגבי כפר הסמוך לכרך וקראו בט"ו ואחר כך הכרך נהיה שמם, לפי הביאור הלכה (סעיף ב ד"ה או) יקראו ב"י. ולדבריו תל ג'רישה כיום שמם וגם בני ברק קוראים רק ב"י. ולפי החזון איש (סימן קנד ס"ק ג) בכפר הסמוך לכרך השמם,

לכרך אין קוראים בט"ו. וכן כתב בהליכות שלמה (פרק כ דבר הלכה טו) כיון שהמעלה של עיר אחת היא רק מחמת סמוך ונראה, לכן אין מעלה במה שהכפר התחבר לכרך.

לדעת החזון איש (ארחות רבינו חבק ג עמוד קסד), וכך נוהגים כיום הרבה מתלמידיו, קוראים בבני ברק לחומרא גם בט"ו, כי בני ברק נחשבת מחוברת ליפו, וכדין סמוך ונראה לספק כך המוקף חומה. ובמשך כל השנים נהג החזון איש לקרוא מגילה לעצמו גם בט"ו ולא הורה כן לאחרים ואף לא לבני ביתו, ובשנתיים האחרונות לחייו בפורים בשנת תשי"ג, לאחר ביורר המציאות על ידי הגר"א זאב שפיא, הגיע למסקנה שבני ברק ודאי מחוברת ליפו ולא רק ספק, ולכן הורה לציבור בבית הכנסת, לקרוא את המגילה גם בט"ו מספק בלי ברכה.

2. כשיש הפסק בין כרך לעיר

עיר הסמוכה לכרך, נחשבת סמוכה רק באופן שהיא לא רחוקה מהעיר יותר ממיל. ומבואר בחזון איש (סימן קנא ד"ה ונראה, סימן קנג ס"ק ב) שגם כאשר העיר סמוכה, אם יש הפסק באמצע העיר, וההפסק הוא יותר ממאה וארבעים ואחת אמות, ואולי אפילו שבעים אמה, נחשב ששעיר מסתיימת כאן.

לדעת הגר"ש דבליצקי זצ"ל (האגרת הזאת עמוד 7), וכן מובא בשם הגר"ן נתן קופשץ שליט"א, מכיון שלפני כמה שנים סללו את כביש איילון על ידי חברת 'נתיבי איילון', יש הפסק גדול בין בני ברק ליפו, והרי 141 אמות לפי השיעור הגדול של 0.58 ס"מ הוא מקסימום 82.9 מטר, ולפי עדות חברת נתיבי איילון (ראה 'תגובת החברה'), הכביש בנקודה הכי צרה הוא ברוחב 90 מטר, ובנוסף רוחב הנחל משני צדדיו ברובו ריק ומצטרף לשיעור ההפסק, וממילא לא צריך לקרוא כיום בבני ברק בט"ו גם לשיטת החזון"א.

יש שטענו שמוזדים מהבית האחרון של בני ברק, ועד שם נחשב עדיין חלק מיפו כי הוא סמוך ונראה. ומשיב על כך שהמרחק מהבית האחרון של בני ברק עד יפו העתיקה הוא הרבה יותר ממיל, ולכן יפו אינה גורת את בני ברק. אך כתב שיתכן לחיוב מצד שיטת הכף החיים (סימן תרפח ס"ק י) שבבתים הסמוכים לכרך מודדים מיל מסוף הבית האחרון, וממילא אין כביש נתיבי איילון מפסיק, כיון שאינו רחב מיל, וכיון שיש בתים ברצף מאילון עד בני ברק, נחשב שאין הפסק מיל עד יפו, וכפי שהיתה שמועה בשם החזון איש. אך הוא הוכיח מדברי החזון איש (סימן קנג ס"ק ב) שהוא עצמו אינו סובר כך, ולא שמענו שחזר בו לאחר שכח כן בספר.

חיבור העיר בקשת: מבואר בשו"ע (סימן שצח סעיף ד) לגבי עירי, שאם עיר עשויה כמו קשת, ויש בין שני ראשי הקשת פחות מארבעת אלפים אמה, רואים את כל הרוחב שבין קצוות הקשת, כאילו הוא מלא בתים. ובנושא של בני ברק, מכיון שהכביש נתיבי איילון מתעגל ואינו ישר,

חומות יפו העתיקה

נתיבי איילון מפסיק בין בני ברק ליפו

ספק מצד שלל סיבות, אך הם סיבה רק למי שכבר היה נוהג תמיד להחמיר לקרוא גם בט"ו, ואין בכח הספק לומר שצריך לחדש קריאת ט"ו לאלה היחידים או בתי כנסיות שלא נהגו בכך עד היום. ובספרו **זוהר השמש** (עמוד סד) כתב שמשנת תשנ"ז הוא הפסיק לקרוא בט"ו. וכן לדעת **הגר"ש וואזנר זצ"ל** (נמסר מבית ההוראה של ר' משה שאול קליין שליט"א בשמו במענה לרבני הילכתא), אין לקרוא בט"ו בבני ברק, משום שיפו אינה שייכת לתחום המוניציפאלי של בני ברק. ובשו"ת **תשובות והנהגות** (כרך ג סימן רלה) יישב את מנהג העולם שקוראים בבני ברק רק ב"ד משני טעמים, מכיון שלדעת הפוסקים המובאים בביתאור הלכה אין דין 'סמוך' בסוג ערי הספיקות כמו יפו, ועוד שבני ברק נפרדת מתל אביב בכך שהנהגה והניהול נפרדים וכו', ואינה נחשבת כלפי תל אביב ככפר שמתבטל לכרך, ולכן לא נגזרת כיום אחר יפו, וזמנה רק ב"ד. ולדעת **שו"ת אור לציון** (חלק ד נה ז) כיון שיפו ספק, אין הערים הסמוכות לה נגזרות אחריה. והוסף בהערה שיש ספק מצד אחר, מחמת סמיכות לקרית אונו ולוד.

ממשיכים לקרוא בכפר בט"ו. ולדעת **ר' שריה דבליצקי זצ"ל**, גם לשיטת החזון איש בכרך שהיה שמם אלפיים שנה, לא מסתבר שהכפר הסמוך לו יקרא עכשיו בט"ו מחמתו. (כפי שהורחב בנושא הזה בגליון עומק הפשט מספר 345). לסיכום הוא כותב שש סיבות מדוע לא קוראים בט"ו מחמת התל הני"ל: א. כרך שחרב בטל דינו לגמרי. ב. גם אחרי שהתיישב הוא אינו אותו הכרך, ופנים חדשות באו לכאן. ג. יש כמה ספיקות האם לחשוש שהיה מוקף חומה מימות יהושע. ד. מצרפים את השיטה שצריך שיהיו עשרה בטלנים. ה. מצרפים את העובדה שיש את כביש ז'בוטינסקי שמפריד. ו. מצרפים את השיטה שאם הכרך הפך לעיר של עכו"ם ולא קוראים בו, גם הסמוכים לכרך לא קוראים. דבר נוסף מובא באגרת הזאת, לגבי בני ברק העתיקה, שבאנציקלופדיה לחפירות ארכיאולוגיות באר"י ישנו מקום שמוזהה בשם 'כחיריה'. אמנם כותב שמה שכתב לגבי תל ג'רישה יפה כוחו לענין זה.

5. לוד ואונו

מבואר בגמ' (מגילה דף ד.ד) שלוד ואונו וגיא החרשים, מוקפות חומה מימות יהושע. וכתב **בקותרס פורים דבני ברק** על פי דברי הגמ', כמו שלדעת **השבות יצחק** (פרק ה) בשם **הגר"ש אלישיב זצ"ל והגר"ש אויערבך זצ"ל** שהיקף מחיצות מחשיב את הכל כעיר אחת לענין קריאת המגילה, לדבריהם גם לענין בני ברק, כיון שיש עירובין בין ערים אלו, הם נחשבות מחוברות. וכתב **בארחות רבינו** (עמוד קסח) שהוא מסתפק האם עירוב מצרף. ועוד יש להסתפק באופן שיש לכל עיר עירוב בפני עצמו ולא עירוב אחד לכולם, מניין עשושה חיבור, וגם אם יש עירוב אחד לכולם, כיון שכל עיר מוקפת גם בפני עצמה, כתב **באור לציון** (חלק א' סימן מה) שאינו חיבור.

6. ההכרעות למעשה

להחמיר לקרוא: לדעת **הגר"ח קנייבסק שליט"א** (אלא ד' אמות של הלכה עמוד רלה) גם היום יש לקרוא בבני ברק בט"ו, כיון שיש חיבור מעל הכביש בגשר, וגם יש חיבור בציד הכביש. וכן לדעת **הגר"ח ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני שבת חלק ד עמוד שטג) בזמננו למרות שהשתנו המקומות ויש צד לומר שבני ברק נפרדת מיפו, בכל זאת עדיין יש מקום להחמיר ולקרא מגילה גם בט"ו, כיון שלא היכן גבולות העיירות המוקפות חומה, וגם לא ברור שבני ברק אינה מחוברת ליפו. ובעל פה נאמר בשמו (על ידי נכדו במענה לרבני הילכתא) שהוא סבר שכל גוש דן נחשבת כעיר אחת לחומה, וכתוב ביהושע יש חמש ערים שהיו מוקפות באזור הזה של גוש דן. ולדעת **הגר"ח שריאל רוזנברג שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא) יש לקרוא בבני ברק גם בט"ו, מחמת החיבור לאונו.

המקילים שלא לקרוא: מאידך לדעת **הגר"ש דבליצקי זצ"ל** (עמוד שט) אחרי אריכות גדולה מסיק שיש עדיין

סיכום הגיליון

דינים העולים

- א. **בני ברק**: יפו ספק מוקפת חומה, ולדעת החזון איש בני ברק נחשבת סמוכה לה. וצריך לקרוא בה בט"ו מספק. ולפי הביתאור הלכה יוצא מכיון שיפו היא ספק, בני ברק לא נגזרת אחריה.
- ב. **סמוך לכרך**: לדעת **הגר"ש דבליצקי** בני ברק כיום לא נחשבת סמוכה ליפו, כיון שיש הפסק ביניהם בכביש נתיבי איילון שהוא יותר מקמ"א וגם.
- ג. **קשת**: לגבי עירוב, עיר העשויה כקשת מחברים את שני חלקי העיר, וכן על ידי ריבוע העיר ששני הריבועים נוגעים זה בזה, ונחלקו הפוסקים האם גם לגבי פורים מחשיבים את הקשת והריבוע כדי לחבר את הערים.
- ד. **נראית לכרך**: לדעת רוב הפוסקים עיר הנראית לכרך נחשבת ככרך אפילו ביותר ממיל. ונחלקו הפוסקים האם צריך שתשתתף עימה בעסקיה, ונפק"מ לבני ברק שאינה שותפה ליפו בעסקיה, האם נגזרת עימה.
- ה. **תל ג'רישה**: יש שטענו מצד נוסף לחייב את בני ברק גם בט"ו מספק, מצד תל ג'רישה ברמת גן שיש טוענים שהיה שם עיר מוקפת חומה מימות יהושע.
- ו. **למעשה**: לדעת **הגר"ח זצ"ל והגר"ח ק** והגר"ש רוזנברג שליט"א גם היום צריך להחמיר לקרוא בבני ברק גם בט"ו מספק, ואילו לדעת **הגר"ש דבליצקי והגר"ש וואזנר זצ"ל** ושו"ת תשובות והנהגות ואור לציון לא צריך לקרוא כיום בט"ו בבני ברק מספק.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: באיזה יום צריך לנהוג פורים בבית

שמש, ומדוע?

מה ההלכה קובעת לגבי מצאתי העתיקות במקומות הסמוכים לבית שמש החדשה, תל בית שמש, תל ירמון, עזקא, ועוד?

מקורות: **מראי מקומות** שמופיעים בגיליון הנוכחי לגבי בני ברק. מאמר הג"ר **יצחק יוסף** (אגרות הראשל"צ פורים עמוד ק"ח), מאמר

הגרש"י **שטיצברג**, מאמר הג"ר **משה מרדכי ויינשטוק**, מאמר בסוף ספר אור ההלכה על שביעית להג"ר **יוסף חיים כהן**, מאמר בספר אוצר מחמדים להג"ר **נתן גוטליב**, 'תל ירמון' להג"ר **שלמה לינצ'ר**, 'מירמות ועד בית שמש' להג"ר **אפרים זלמן גלינסקי**.

במדרו זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המובחרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

בכדי להשיב ולהכנס להגרלה, מספיק לעיין במראה מקום אחד! נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולוח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 6507823-1532
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 345 בסך 100 שקל מזומן

האברך החשוב הר"ר רחמים בועז שליט"א

כולל 'מאור התורה' מודיעין עילית

המדרו הוקדש לע"ג האשה הצדקנית מרת יוכבד ע"ה בת

הר"ר ברוך פנחס פישר זצ"ל

נלב"ע ב' אדר א' תשפ"ב ת.נ.צ.ב.ה.

שיעור חלה ב'קמח מולינו'

פורסם בגיליון **עומק הפשט** (מספר 339) שבכדי להתחייב בהפרשת חלה בעיסה של 'קמח מולינו' (אריזה בצבע כחול כמו בתמונה) צריך להכניס בעיסה שיעור כפול של קמח, כיון שמופיע על האריזה שמכיל קמח חיטה בשיעור 53%, ונוסף לו 'קמח אורז', 'עמילן אורז', ועוד חומרים.

והעירו כמה **תלמידי חכמים שליט"א** (ניתן לקבל במערכת מאמר בנושא) והסכים לדבריהם **אחד מגדולי הוראה שליט"א**, שדין זה אינו נכון, ולא צריך

שיעור קמח כפול, על פי המבואר **ברמב"ם** (ביכורים פרק ו הלכה יא) לגבי הפרשת חלה, **ובשו"ע** (או"ח סימן תנג סעיף ב) לגבי מצה בפסח, **ובשו"ע** (יו"ד סימן שכד סעיף ט) לגבי הפרשת חלה, שקמח אורז מצטרף לקמח חיטים, כלשון **המשנ"ב** (סימן תנג ס"ק יד), "כיון שמחוברים ביחד, טבע האורז להיות נגרר אחר החיטים", ולפי הבנתם, רק לגבי ברכות הנהנין יש צד שקמח אורז אינו מצטרף.

מאיך לדעת הג"ר **דוד שרייבר שליט"א** והג"ר **שלום יוסף גלבר שליט"א** והג"ר **שמואל יוסף שטיצברג שליט"א** ואחד **מגדולי הוראה שליט"א** מכמה טעמים יש לחוש לכתחילה לגבי 'קמח מולינו' שאינו מצטרף עם קמח האורז, ולכן ההוראה להפריש חלה בברכה רק בכמות כפולה.

א. נחלקו הפוסקים האם שאר הקמחים מצטרפים לקמח חיטה, כמבואר באריכות בדרך **אמונה** (בכורים פרק ו ס"ק פ), ול**ש"ת העומר** (פרק ג סעיף י), ו**משפטי ארץ** (חלה פרק א הערה 49), שהביאו כמה שיטות בפוסקים. ולמעשה מנהג העולם הכרעת **החזו"א** וסיעתו שח"ו הפרשת חלה הוא רק כשיש בעיסה חמשת רבעים קמח חיטה.

ב. קמח אורז מצטרף, וב'קמח מולינו' מופיע על האריזה שיש רכיבים נוספים, ולא מפורט כמה אחוזים בדיוק יש מכל רכיב, ולגבי הצירוף צריך לחשב בדיוק.

ג. ב'קמח רגיל' נאמר הדין שגורר את ה'קמח אורז', אבל ב'קמח מולינו' שאין בו גלוטן ואינו מתפוח, אולי אינו גורר את ה'קמח אורז'.

ד. 'ספק ברכות להקל', ורק בכמות כפולה יצא מכלל ספק שיוכל להפריש בברכה. ומכל מקום גם בשיעור אחד, ראוי להחמיר להפריש בלי ברכה.

נושא הגיליון הבא:

'זמן פורים בבית שמש'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

הגיליון הוקדש לע"נ גאון ישראל רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל רבה של ירושלים עיה"ק תובב"א נלב"ע י"ט אדר ב' תרצ"ב ת.נ.צ.ב.ה.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בידור הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

לקבלת הגיליון במייל: 5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...